

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2007

Μάθημα: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Σάββατο, 2 Ιουνίου 2007

07:30 – 10:00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΞΙ (6) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Να απαντηθούν όλες οι ερωτήσεις.
- Οι απαντήσεις να είναι σαφείς, ακριβείς και περιεκτικές.
- Όλοι οι υπολογισμοί να φαίνονται στο τετράδιο των απαντήσεών σας.

Ερώτηση Α

1. Δίνεται ο πιο κάτω πίνακας που αναφέρεται στην ημερήσια παραγωγή μιας επιχείρησης:

Αριθμός Εργατών	Συνολικό Προϊόν (κιλά)	Μέσο Προϊόν (κιλά)	Οριακό Προϊόν (κιλά)
0	0	;	-
1	20	;	;
2	;	27	;
3	120	;	;
4	160	;	;
5	;	;	10
6	;	;	0
7	154	;	;

- (α) Να αντιγράψετε και να συμπληρώσετε τον πιο πάνω πίνακα στο τετράδιο των απαντήσεών σας. **(Μονάδες 6)**
- (β) Να απεικονίσετε σε ένα διάγραμμα τις καμπύλες του Μέσου και του Οριακού Προϊόντος. **(Μονάδες 3)**

- (γ) Να διαχωρίσετε και να ονομάσετε τα τρία στάδια παραγωγής πάνω στο διάγραμμά σας. **(Μονάδες 2)**
- (δ) Να αναφέρετε σε ποιο στάδιο παραγωγής βρίσκεται το πιο αποτελεσματικό επίπεδο παραγωγής. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. **(Μονάδες 3)**
- (ε) Να ονομάσετε και να διατυπώσετε τον οικονομικό νόμο που λειτουργεί μετά το πρώτο στάδιο παραγωγής. **(Μονάδες 2)**
- (στ) Αν υποθέσουμε ότι ο κάθε εργάτης εργάζεται 8 ώρες την ημέρα, να υπολογίσετε την παραγωγικότητα, ανά ώρα εργασίας, όταν απασχολούνται 4 εργάτες. **(Μονάδες 2)**
2. Η ελαστικότητα ζήτησης ενός αγαθού (E_z) είναι 2,5. Αν η τιμή του μειωθεί κατά 10%, να υπολογίσετε την ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας του αγαθού. Να αναφέρετε κατά πόσο η ζητούμενη ποσότητα του αγαθού θα αυξηθεί ή θα μειωθεί. **(Μονάδες 3)**
(Σύνολο Μονάδων 21)

ΕΡΩΤΗΣΗ Β

1. Δίνονται τα πιο κάτω στοιχεία:

Μονάδες αγαθού	Συνολική Χρησιμότητα	Οριακή Χρησιμότητα
0	;	;
1	;	16
2	28	;
3	36	;
4	;	4
5	40	;
6	36	;

Ζητείται:

- (α) Να αντιγράψετε στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τον πιο πάνω πίνακα. **(Μονάδες 4)**
- (β) Να κατασκευάσετε την καμπύλη της Οριακής Χρησιμότητας. **(Μονάδες 2)**
- (γ) Να εξηγήσετε την πορεία της καμπύλης της Οριακής Χρησιμότητας. **(Μονάδες 3)**

2. Μια επιχείρηση πωλεί ένα προϊόν προς £15 τη μονάδα. Το Σταθερό Κόστος της είναι £5.000 και το Μέσο Μεταβλητό Κόστος (Αναλογικό) £10.

Ζητείται:

- (α) Να υπολογίσετε το επίπεδο παραγωγής όπου η επιχείρηση έχει το Νεκρό Σημείο του κύκλου εργασιών της. **(Μονάδες 3)**
- (β) Να εξηγήσετε την έννοια του Νεκρού Σημείου και να αναφέρετε κατά πόσο η επιχείρηση πραγματοποιεί κάποιο κέρδος ή ζημιά στο σημείο αυτό. **(Μονάδες 3)**
- 3.(α) Να διατυπώσετε τον Νόμο της Ζήτησης για κανονικά αγαθά.
 (β) Να δικαιολογήσετε τον Νόμο αυτό με βάση:
- (i) την Επίδραση Υποκατάστασης και
 (ii) την Εισοδηματική Επίδραση.

(Μονάδες 6)
(Σύνολο Μονάδων 21)

Ερώτηση Γ

1. Δίνεται ο πιο κάτω πίνακας που αναφέρεται στις παραγωγικές δυνατότητες μιας χώρας, όπου οι συντελεστές παραγωγής απασχολούνται πλήρως, αποδοτικά και η τεχνολογία είναι δεδομένη:

Εναλλακτικοί συνδυασμοί ποσοτήτων	Γεωργικά Προϊόντα (τόνοι)	Βιομηχανικά Προϊόντα (τεμάχια)	Κατά Μονάδα Κόστος Ευκαιρίας	
			Γεωργικών Προϊόντων σε Βιομηχανικά Προϊόντα	Βιομηχανικών Προϊόντων σε Γεωργικά Προϊόντα
A	;	0	2	;
B	160	80	;	;
Γ	120	140	;	;
Δ	80	180	;	;
E	40	200	;	;
ΣΤ	0	;	;	4

Να αντιγράψετε τον πίνακα στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τα κενά, δείχνοντας όλους τους υπολογισμούς σας. **(Μονάδες 8)**

2. Ένα κράτος προκειμένου να αυξήσει τα έσοδά του αποφασίζει να επιβάλει νέους φόρους κατανάλωσης. Ποια αγαθά κατά τη γνώμη σας πρέπει να φορολογήσει ώστε να επιτύχει το στόχο του; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. **(Μονάδες 4)**
3. Ο καταναλωτής Α έχει μηνιαίο εισόδημα £3.000 και ο Β καταναλωτής £1.500. Η μηνιαία δαπάνη του καθενός για αγαθά στα οποία επιβάλλεται Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) 15% είναι £500.
- Ζητείται:
- (α) Να υπολογίσετε το ποσό του ΦΠΑ που πλήρωσε ο καθένας. **(Μονάδα 1)**
- (β) Να αποδείξετε ότι η πιο πάνω φορολογία είναι αντίστροφα προοδευτική ως προς το εισόδημα. **(Μονάδες 4)**
4. Να αναφέρετε τα Κριτήρια της Συνθήκης του Μάαστριχτ αναφορικά με το Δημόσιο Χρέος και το Δημοσιονομικό Έλλειμμα. **(Μονάδες 2)**
(Σύνολο Μονάδων 19)

ΕΡΩΤΗΣΗ Δ

1. Να αντιγράψετε στο τετράδιό σας τον πιο κάτω πίνακα και να τον συμπληρώσετε δείχνοντας όλους τους υπολογισμούς σας.

Έτος	Κόστος Καλαθιού £	Δείκτης Τιμών	Ρυθμός Πληθωρισμού %
2004 (έτος βάσης)	;	;	-
2005	65.100	105	;
2006	;	109	;

(Μονάδες 5)

2. Η παραγωγή μιας βιομηχανικής επιχείρησης για το έτος 2005 ήταν 4000 τεμάχια. Από την ανάλυση του κόστους παραγωγής της για το ίδιο έτος προκύπτουν τα πιο κάτω στοιχεία:

	£
Σταθερό κόστος	120.000
Πρώτες ύλες και Ημερομίσθια	480.000
Καύσιμα και Ηλεκτρισμός	40.000
Διάφορα άλλα Μεταβλητά έξοδα	60.000

Κατά την διάρκεια του έτους 2006 η παραγωγή της επιχείρησης αυξήθηκε κατά 25% ενώ οι μεταβολές στο κόστος παραγωγής είχαν ως εξής:

Πρώτες ύλες και Ημερομίσθια: Αύξηση κατά 25%
 Καύσιμα και Ηλεκτρισμός: Αύξηση κατά 10%
 Διάφορα άλλα Μεταβλητά έξοδα: Αύξηση κατά 5%.

Ζητείται:

- (α) Να υπολογίσετε το Μέσο Συνολικό Κόστος του 2005 και του 2006. **(Μονάδες 7)**
- (β) Να αναφέρετε δύο λόγους για να δικαιολογήσετε τη διαφορά που παρατηρείται στο Μέσο Συνολικό Κόστος των ετών 2005 και 2006. **(Μονάδες 3)**
3. (α) Τι εννοούμε με τον όρο Οικονομικές Διακυμάνσεις; **(Μονάδες 1,5)**
- (β) Σε ποια φάση των Οικονομικών Διακυμάνσεων παρατηρείται υπερθέρμανση της οικονομίας και γιατί; **(Μονάδες 2)**
- (γ) Ποιο είναι το αποτέλεσμα της υπερθέρμανσης και ποια Δημοσιονομικά μέτρα λαμβάνονται από το κράτος για εξομάλυνση της οικονομίας στην περίπτωση αυτή; **(Μονάδες 1,5)**
(Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Ε

- 1.(α) Με την ίδια ποσότητα παραγωγικών συντελεστών η χώρα Α μπορεί να παράγει 400 εκατομμύρια κιλά σιταριού ή 50 εκατομμύρια κιλά τυριού, ενώ η χώρα Β μπορεί να παράγει 600 εκατομμύρια κιλά σιταριού ή 150 εκατομμύρια κιλά τυριού.
- Σύμφωνα με την αρχή του Συγκριτικού Πλεονεκτήματος και δεδομένου ότι υπάρχει ελεύθερο εμπόριο μεταξύ των δύο χωρών, σε ποιο προϊόν θα ειδικευτεί η χώρα Α και σε ποιο η χώρα Β; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας δείχνοντας όλους τους υπολογισμούς σας. **(Μονάδες 5)**
- (β) Ποιες επιπτώσεις έχει η ελευθεροποίηση του διεθνούς εμπορίου στο βιοτικό επίπεδο μιας χώρας και γιατί; **(Μονάδες 3)**
2. Ένας παραγωγός βαμβακιού πωλεί σε ένα κλωστήριο βαμβάκι αξίας £8.000, το κλωστήριο το μετατρέπει σε κλωστές και το πωλεί στα υφαντήρια αντί £10.000. Τα υφαντήρια μετατρέπουν τις κλωστές σε ύφασμα και το πωλούν σε μια βιοτεχνία ετοιμών ενδυμάτων αντί £15.000. Η βιοτεχνία είχε στην αρχή της χρονιάς ενδύματα αξίας £2.000, πώλησε κατά την διάρκεια της χρονιάς ενδύματα αξίας £18.000 και έμειναν στο τέλος της χρονιάς ενδύματα αξίας £3.000.

Ζητείται:

Να υπολογίσετε την αξία του τελικού προϊόντος που θα συμπεριληφθεί στον υπολογισμό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος με την μέθοδο της προστιθέμενης αξίας. (Να δείξετε τους υπολογισμούς σας).

(Μονάδες 5)

3. Από τον πιο κάτω πίνακα να χρησιμοποιήσετε τα απαραίτητα στοιχεία για να υπολογίσετε το Καθαρό Εθνικό Εισόδημα σε Τιμές Αγοράς.

		€εκ.
α	Έμμεσοι Φόροι	105
β	Επιδότησεις	35
γ	Αδιανέμητα Κέρδη Εταιρειών	50
δ	Μεταβιβαστικές Πληρωμές	240
ε	Προσωπικό Εισόδημα σε Τιμές Συντελεστών	970
στ	Αποσβέσεις	100

(Μονάδες 6)

(Σύνολο Μονάδων 19)

(Γενικό Σύνολο Μονάδων 100)

-----Τ Ε Λ Ο Σ-----